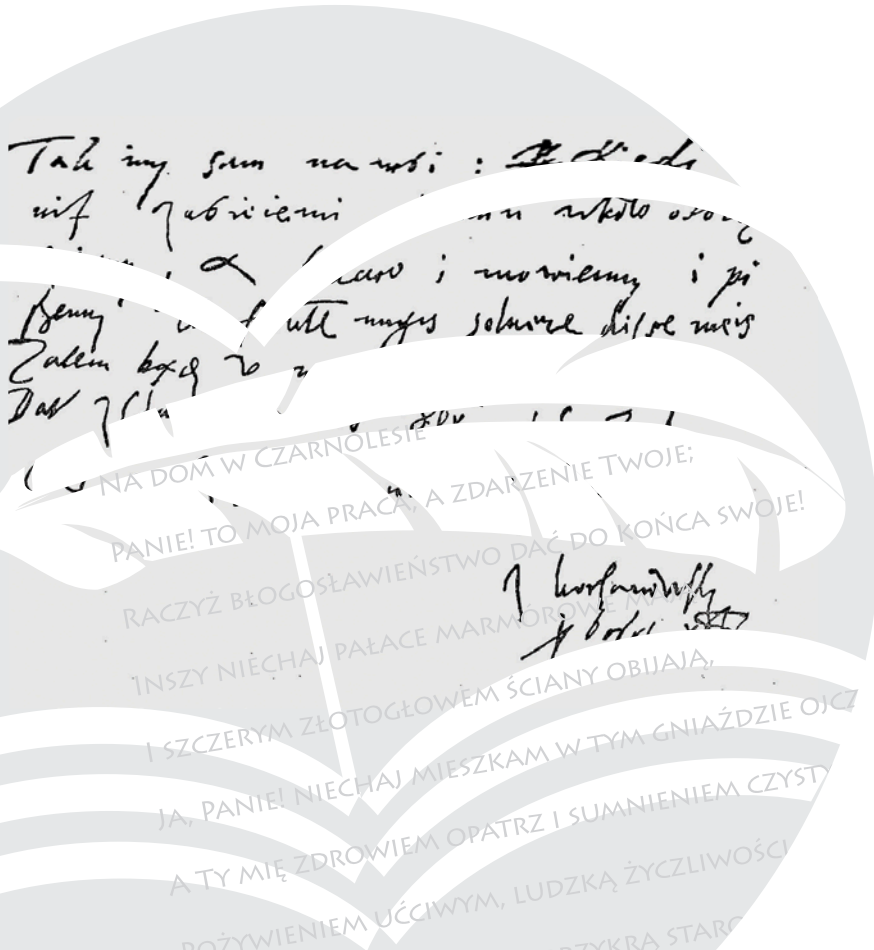

LABORATORIUM
DYDAKTYKI CYFROWEJ
DLA SZKÓŁ WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO

JAN KOCHANOWSKI – PODRÓŻE XVI-WIECZNEGO SZLACHCICA

JĘZYK POLSKI

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

Matopolska

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Poradnik powstał w wyniku współpracy zespołu nauczycieli, trenerów i autorów:

Jakub Aleksandrowicz, Lucyna Chojnowska, Monika Gdowska,
Dominika Hofman-Kozłowska, Małgorzata Kotecka

Jan Kochanowski

– podróże XVI-wiecznego szlachcica

Czas trwania zajęć: jedna jednostka lekcyjna

Cel zajęć

Cele wynikające z podstawy programowej

Uczeń:

- wykorzystuje zasoby cyfrowe wskazane przez nauczyciela i samodzielnie dociera do informacji w mediach elektronicznych;
- omawia na podstawie poznanych dzieł literackich i innych tekstów kultury podstawowe, ponadczasowe zagadnienia egzystencjalne, dostrzega i poddaje refleksji uniwersalne wartości humanistyczne;
- dostrzega zróżnicowanie postaw społecznych, obyczajowych, narodowych, religijnych, etycznych, kulturowych.

Cele operacyjne osiągnięte przez uczniów

Uczeń:

- z załączonych linków potrafi dotrzeć do nowych zasobów tekstowych i multimedialnych na temat Kochanowskiego przygotowanych do lekcji przez nauczyciela, potrafi ocenić ich jakość i przydatność do własnych potrzeb;
- potrafi wykorzystać materiały multimedialne jako „otoczenie kulturowe” biografii Kochanowskiego do własnej refleksji na temat doświadczeń i wartości wynikających z dalekich podróży i edukacji ważnych dla młodego Kochanowskiego;
- potrafi porównać konteksty kulturowe opisujące osoby i zdarzenia z czasu podróży edukacyjnych młodego Kochanowskiego i własnego, już XXI-wiecznego doświadczenia;
- poznaje biografię Jana Kochanowskiego, ma świadomość z jakimi problemami się zmagał i jak je rozwiązywał.

Organizacja lekcji

Infrastruktura

- Uczniowie będą pracowali w zespołach. Każdy zespół powinien mieć do dyspozycji przynajmniej jeden laptop lub komputer z połączeniem do Internetu;
- Układ stołów powinien umożliwiać pracę 4-5 osobowych zespołów;
- Proponowany układ stołów: „podkowa”;
- Nauczyciel powinien mieć dostęp do swojego komputera z dostępem do Internetu, podłączonego do rzutnika lub tablicy multimedialnej.

Zasoby

- Materiały do analizy przez uczniów w domu:
 - fraszka: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/fraszki-ksiegi-trzecie-do-gor-i-lasow.html>
 - [http://cyfrowyczarnolas.pl/index.php/103/jan-kochanowski_\(akapit_czwarty\)](http://cyfrowyczarnolas.pl/index.php/103/jan-kochanowski_(akapit_czwarty))
 - film: http://www.dailymotion.com/video/xrb8b3_jan-kochanowski-film-dokumentalny_people (od początku do 2'43).
- Mapy myśli (www.coggle.it) – pusta mapę oraz mapę zawierającą następujące kategorie: sytuacja materialna; osobowość, cechy charakteru, poczucie własnej wartości; umiejętności, dotychczasowe doświadczenia; sytuacja rodzinna; kontekst społeczno-polityczny.
- Załącznik 1 – źródła i pytania pomocnicze dla uczniów.

Przygotowanie do lekcji

Nauczyciel przed lekcją powinien:

- Stworzyć dokument na Dysku Google, umieścić na nim powyższe materiały do analizy i udostępnić go wszystkim uczniom na 7 dni przed planowaną lekcją;
- Założyć konto na stronie do tworzenia map myśli www.coggle.it a następnie:
 - stworzyć pustą mapę myśli,
 - stworzyć mapę myśli zawierającą kategorię takie jak: sytuacja materialna; osobowość, cechy charakteru, poczucie własnej wartości; umiejętności, dotychczasowe doświadczenia; sytuacja rodzinna; kontekst społeczno-polityczny.
- udostępnić mapę myśli z kategoriami liderom grup na 2 dni przed lekcją.
- Sprawdzić aktualność linków umieszczonych w załączniku 1. W razie problemów uzupełnić załącznik o nowe źródła;
- Umieścić załącznik nr 1 na Dysku Google i udostępnić go liderom grup na 2 dni przed lekcją.

Uczniowie przed lekcją powinni:

- przeczytać pieśni 5–6 z Odysei,
- przeczytać rozdział Trzeci Rzym w Imperium Kapuścińskiego,
- założyć konta Google, jeżeli jeszcze ich nie mają.

Czynności po lekcji

Nauczyciel po lekcji powinien:

- Sprawdzić i ocenić (według zasad ustalonych wcześniej z uczniami) zadanie domowe przedstawione w tabeli poniżej.

LEKCJA

Przygotowanie do lekcji

- Załóż dokument na Dysku Google i udostępnij go wszystkim uczniom lub zadaj o inny kanał komunikacji, np. zamkniętą grupę facebookową lub krąg na Google+. Kanał ten będzie potrzebny do przekazania linku do filmiku.
- Sprawdź dostępność materiałów do analizy a następnie udostępnij je uczniom na Dysku Google (ok tygodnia przed lekcją) z prośbą o uzyskanie informacji na poniższe tematy:

Określ ramy czasowe podróży J. Kochanowskiego.

- Podaj 3 kolejne miejsca jego nauki.
- Sprawdź, kto finansował studia J. Kochanowskiego.
- Podaj istotne wydarzenie historyczne, które wpłynęło na życie Kochanowskiego.
- Jakie kraje wymienił we fraszce Jan Kochanowski?

Materiały do analizy:

- fraszka: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/fraszki-ksiegi-trzecie-do-gor-i-lasow.html>
- <http://cyfrowyczarnolas.pl/index.php/103/jan-kochanowski> (akapit czwarty)
- film: http://www.dailymotion.com/video/xrb8b3_jan-kochanowskifilm-dokumentalny_people (od początku do 2'43)

Czas: 5 min

1. Sprawy organizacyjne i wprowadzenie do lekcji

- Pierwsze kilka minut zaplanowane jest na sprawy organizacyjne, np. sprawdzenie obecności. Gdy je zakończysz, podaj uczniom temat: „Jan Kochanowski – podróże XVI-wiecznego szlachcica”.
- Wyjaśnij cel lekcji: w trakcie lekcji zastanowimy się nad problemem podróży zagranicznych. Porozmawiamy zarówno o Waszych współczesnych podróżach, jak i podróżach Jana Kochanowskiego. Spróbujemy znaleźć podobieństwa i różnice.

- Podziel uczniów na grupy (maksymalnie 5 osób w jednej grupie), w których będą pracowali przez całą lekcję. Każda grupa powinna mieć swój komputer, albo inne urządzenie podłączone do Internetu.

Komputer z dostępem do Internetu dla każdej z grup.

Czas: 10 min

2. Odczucie trudności i formułowanie problemu

Cel: Uczniowie uświadamiają sobie jakiego typu trudności związane są z długimi i dalekimi podróżami. Uczniowie formułują listę wyzwań i problemów.

- Urucho mapę myśli stworzoną w aplikacji www.coggle.it
- Zainicjuj dyskusję od postawienia pytania problemowego:

Marzysz o wyjeździe na kurs językowy a przy okazji na koncert do Nowego Jorku: jak możesz spełnić to marzenie, co Ci pomoże, a co utrudni jego realizację?

- Spróbuj porządkować odpowiedzi uczniów, wpisując je samodzielnie na mapę myśli.

Mapa myśli w aplikacji www.coggle.it

Czas: 15 min

3. Mapa myśli dotycząca podróży Kochanowskiego

Cel: uczniowie poznają biografię Jana Kochanowskiego, szczególnie etap dotyczący podróży. Uczniowie formułują hipotezy.

- Po odwołaniu się do doświadczeń uczniów, zasygnalizuj, że tego typu dylematy są uniwersalne. Z bardzo podobnymi problemami musiał się zmierzyć Kochanowski. Zachęć uczniów do zbadania tych problemów.
- Urucho mapę myśli w aplikacji www.coggle.it dotyczącą podróży Kochanowskiego i udostępniij ją liderom grup. Każda z grup ma za zadanie rozwinąć jedną gałąź.

Gałęzie mapy myśli:

- sytuacja materialna;
- osobowość, cechy charakteru, poczucie własnej wartości;
- umiejętności, dotychczasowe doświadczenia;

- sytuacja rodzinna;
- kontekst społeczno-polityczny.

- Sprawdź aktualność linków a następnie udostępnij każdej grupie na Dysku Google źródła i pytania pomocnicze (załącznik 1), dzięki którym będą mogli rozwinąć wybrane gałęzi mapy myśli. Gdyby nie mogli znaleźć odpowiedzi na jakieś pytania w zaproponowanych przez Ciebie źródłach, zachęć ich do skorzystania z wyszukiwarki.

www.coggle.it

Dokument na Dysku Google z zawartością załącznika 1

Czas: 10 min

4.Podsumowanie efektów prac – prezentacje uczniów

Cel: uczniowie weryfikują postawione wcześniej hipotezy związane z podróżami Kochanowskiego.

- Po rozwinięciu wybranych gałęzi mapy myśli, zaprosz lidera każdej grupy do przeprowadzenia 2-minutowej prezentacji. Prezentacja ma na celu nawiązanie do wybranej sytuacji problemowej związanej z życiem i podróżami Kochanowskiego. Uczniowie powinni przedstawić efekty weryfikacji wcześniej postawionych hipotez i przedstawić rozwiązania, które zastosował Jan Kochanowski.

Komputer nauczyciela z dostępem do Internetu, podłączony do rzutnika lub tablicy multimedialnej

Czas: 5 min

5.Zadanie domowe

Cel: podsumowanie biografii Kochanowskiego i czasów, w których żył.

- Napisz scenariusz do filmu o podróżach Kochanowskiego. W scenariuszu możesz wpleść dodatkowe, nierealistyczne wątki odbiegające od biografii Kochanowskiego.

lub

- Ciekawostki związane z życiem i podróżami Kochanowskiego przedstaw w formie 2-minutowego screencastu, pokazując to, co odkryłeś.

Proponowany program do stworzenia screencastu
www.screencast-o-matic.com

Informacje metodyczne

Metodyka lekcji

Cechą tego typu nauczania jest rozwiązywanie przez uczniów autentycznych problemów, poprzez formułowanie hipotez i weryfikowanie ich w toku operacji umysłowych i praktycznych, przy wsparciu nauczyciela.

Możemy wyróżnić następujące etapy nauczania problemowego:

- odczucie trudności – rozmowa o trudnościach związanych z danym tematem poprzez odniesienie się do dotychczasowej wiedzy i doświadczeń uczniów;
- sformułowanie problemu – przeprowadzenie „burzy mózgów” pomaga w sformułowaniu kwestii problemowych, a stworzenie mapy myśli w ich uporządkowaniu;
- formułowanie hipotez – etap ten może nastąpić w grupach, które przedstawia propozycje rozwiązań;
- weryfikacja hipotez – końcowy etap także może nastąpić w grupach, które wykorzystując zasoby cyfrowe lub przeprowadzając doświadczenie mogą dokonać weryfikacji.

Możliwości zastosowania modelu na innych lekcjach

Model ten nie pasuje do wszystkich treści zawartych w podstawie programowej. Lekcje na bazie nauczania problemowego powinny obejmować zagadnienia częściowo znane uczniom, tzn. zagadnienia, w zakresie których uczniowie przyswoili już zasób podstawowych faktów i pojęć. Stawiane przed uczniem zadania są często bardzo złożone i interdyscyplinarne. Stąd też ich rozwiązanie wymaga wiedzy i umiejętności nabytych wcześniej.

ZOBACZ PORADNIK
NAUCZANIE PROBLEMOWE

**LABORATORIUM
DYDAKTYKI CYFROWEJ**

**DLA SZKÓŁ WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO**